

Jasna Horvat

KRIJESNICI

Najljepši izdanci svjetske književnosti za mlade
Izdanje nakladničke kuće "Algoritam"
Europska literarna baština

Jasna Horvat
Krijesnici – dobri kućni duhovi

Copyright © Jasna Horvat 2007.
Copyright za hrvatsko izdanje © Algoritam d.o.o.

Ova knjiga je objavljena uz potporu
Ministarstva kulture Republike Hrvatske ????????????????

Ilustracije na naslovnici i unutrašnjosti
Svjetlan Junaković ????????????????

Urednica
Anita Peti-Stantić

ALGORITAM

Zagreb, srpanj 2009.
prvo izdanje

Sadržaj

Jako važno	9
------------------	---

Prvi dio

U potrazi za Sunčanicom	11
Sve zbog jedinice iz oprašivanja	13
Urota bjesova	20
Panika pod velikim odmorom	30
Odlazak u Orlovo Gnijezdo	35
Crnobog prijeti	45
Sat biologije	53
U dvorima kralja Orlujskoga	61
Zlomirov kraj	69
Kod kuće	74

Drugi dio

Prvan protiv Srdana	79
Muke s vratima	81
Proslava uz Vučji potok	86
Problemi s pšenicom	96
Vodanova vlas	100
Pjev vile Rusalke	106

Srdanova strijela	112
Vilina pomoć	120
Buđenje	125
Teška odluka	130

Treći dio

Bitka s nemani	137
Iskopavanje blaga.	139
Nešto je zašuškalo.	144
Pranje kvržica	149
Bajan i Dibar	157
Čarobnjački priručnik.	166
Rođendanski dar	172
Ponoć	178
Pjevaj, ptico, pjevaj!	185
Dobit ću brata	192
Tumač	199
Mali rječnik manje poznatih riječi	207
Krijes krijesili, u predaju nas nosili	211
Jasna horvat – život i rad na mnogim razbojima. . .	217

Čitanjem knjiga žive se novi životi.

Čitanjem rukopisa oživljavaju
(oživotvoruju) se buduće knjige.

Krijesnike posvećujem Mirti, čitateljci
Krijesnika u vrijeme dok su bili rukopis.

Mirta je pokazala hrabrost kada se posvetila
pustolovinama na Sova planini, a likovima je
podarila razumijevanje i njihova prva življenja.

Mitološka građa romana Krijesnici
preuzeta je iz djela Dragutina Nemeta
“Knez Zoran”, (Zagreb, 1925.).

Jako važno

Ono što je važno počinje svakim jutrom: važno je ustati na vrijeme, umiti se, odjenuti se i na vrijeme poći u školu. Još je važnije ponoviti naučeno, napisati zadaću i riješiti teške zadatke. Važno je vratiti se kući iz škole, uredno odložiti školsku torbu i oprati ruke. Važno je ne pretrčavati cestu, pristojno pozdravljati i biti dobar. Važnim se gotovo oduvijek držalo ono što je istodobno i teško.

No, nije to baš tako. Važno je i dobro pamćenje, brzo trčanje i lijepo crtanje. Važno je i mnogo onoga što je lako, primjerice, dugo i temeljito spavanje.

Pitate se kako spavanje može biti važno kada spavati svatko umije i stoga nije teško?

Oni koji znaju, tvrde kako je važno i sve ono što se ne čini teškim. Govore kako je posebno važno lijepo igranje, svakodnevno druženje i iskreno prijateljstvo, jer se svi važni događaji pamte po prijateljima s kojima su podijeljeni.

Družeci se sa Slavenom i Iris, zapamtila sam zgode koje su im se dogodile s krijesnicima, dobrim kućnim duhovima. Pozorno ih prateći, doznala sam koliko je važno znati oslušnuti govor nevidljivih bića. Doznala sam i kako je od svega važnog najvažnije – moći vjerovati u nemoguće. Slavenova i Irisina vjera u nemoguće otvorila

im je put u zaboravljen svijet u kojemu nisu postojale škole i udžbenici. U vrijeme u kojemu se pisalo pismom koje više ne poznajemo. U vrijeme u kojemu su svijet nastanjivali snažni, hiroviti, tvrdoglavi i razigrani bogovi.

I za kraj, još nešto jako važno: ako se ne bojite čarolija, orlova, sova i vila, pridružite se Slavenovim i Irisinim pustolovinama. Učini li vam se što nejasnim ili teškim, pojašnjenja potražite u tumaču i rječniku na kraju knjige. Pri tome ne zaboravite: uspijete li povjerovati u nemoguće, jednoga dana krijesnici će se oglasiti i vama. Oni su uvijek prisutni i zato nikada niste sami. Sve što činite, prate i pamte živahne oči krijesnika – čuvara vaših domova.

Prvi dio

U potrazi za Sunčanicom

Spasimo
Sunčanicu!!

Sve zbog jedinice iz oprašivanja

Iako je sumrak potvrđivao da je došao kraj nastavi gitare, Slaven je neodlučno stajao pred vratima glazbene škole. Danas se nije uspijevao odlučiti na povratak kući. Što reći mami? Pomislio je kako bi bilo lijepo kada bi ga zaboljelo grlo – mama bi od straha pojurila s njim

liječniku, a jedinica bi prošla gotovo nezamijećeno. Ali ne, nije on te sreće. Baš danas je potpuno zdrav, nema temperaturu, koljena su mu čitava, čak mu se ne štuca.

Iz teških misli prenuo ga je neobičan zvuk. Ubrzao je korak i shvatio kako njegove tenisice na kaldrmi stare Tvrđe proizvode gotovo zastrašujuće zvukove. Činilo mu se kako bi i rat s Turcima bio dječja šala u odnosu na ono što ga čeka kod kuće.

Iako nenamjerno, snažno je šutnuo oveći kamen. Rezak zvuk raskolio je noćnu tamu i netom udarenu kamenicu. Slaven je zastao zadivljen svojom snagom.

“Ipak ja nisam makar tko”, hrabrio je samoga sebe. Prignuo se i promotrio dvije polovice na koje se raskolila kamenica. Pravilno raskoljene i oble učinile su mu se prelijepo. Podigao ih je s prašnjavog tla. Nekoliko puta udario je jednom o drugu zamišljajući sebe u svijetu u kojemu ne postoje škola, biologija, zadaće, budilice i obaveze.

Nakon posljednjeg udaraca osjetio je kako mu noge postaju lagane. U tren oka dogodilo se i čudo – pred njegovim su očima nestajali Tvrđa i obrisi automobila, a žamor gradske vreve postajao je sve dalji i dalji.

* * *

Slaven je ležao, koliko je dug i širok, usred guste šikare nad koju se nadvijao sumrak. Oprezno je otvorio lijevo oko. Mislio je: “Ako je neki neprijatelj u blizini, mudro je pretvarati se da si onesviješten.”

Nakon dužeg škiljenja odlučio se za izviđanje iz čučnja. Bacio je pogled oko sebe, temeljito promotrio

okolice i prostenjao: “Majko moja, je li i ova strava zbog one glupe jedinice?!”

“Nije zbog glupe jedinice, nego zbog tvoje želje za odlaskom na mjesto bez škole”, propiskutao je glas iz školskog ruksaka.

Slaven je zaustavio disanje. Čak mu se i srce izmjestilo. Kucalo je iz predjela vrata i stišavalo mu glas: “Tko si ti?”

Začulo se smijuljenje: “Ti? Hi-hi-hi? Misliš valjda: tko smo mi?”

Slaven je odlučno razvezao ruksak i susreo se s pogledima brojnih užarenih očica.

“Mi smo krijesnici, tvoji dobri kućni duhovi.”

Pomislio je: “Ili sanjam, ili su se kazne za jedinice opasno pooštrile.”

Protrljao je oči i upitao: “Moji, što?”

“Kućni duhovi... hi-hi-hi”, smijali su se nepoznati glasovi.

“Krasno! Ja sam poludio!” zdvojno je uzviknuo.

“Nisi poludio. Samo si dovoljno jako zaželio mjesto bez škole, jedinica i učionica.”

“Nećete mi reći kako sam baš to i dobio?!”

“Naravno! Vratili smo te petnaestak stoljeća unazad.”

“Unazad? Kako mislite unazad?”

“Unazad u odnosu na ovo vrijeme. Sada se nalaziš nadomak Sova planine, u podnožju utvrde kneginje Sunčanice.”

Slaven se pridigao na koljena. Oko njega su se prostirali močvara, blato, vodeno bilje i truli panjevi. Šikara je

šuškala i ispuštala nepoznate zvukove. Iza leđa je začuo lepet krila, a zatim i tri zloglasna sovujska huka.

U sebi je pomislio: “Što činiti?” a noge su mu, nošene neizgovorenim odgovorom, poletjele kroz gudure i šipražje. Trčao je kao olimpijski favorit. Trčao je kao što su trčali najbrži sprinteri svih vremena. Trčao je i mislio: “Baš nemam sreće. Posve sigurno obaram rekord, a nikoga u blizini.”

Kako je to pomislio, gotovo se sudario s utvrdom koja mu se ispriječila na putu. Priljubio se uz kameni zid. Lijevu ruku prislonio je na srce. Nastojao je umiriti njegovo silno bubnjanje koje bi ga još moglo i odati.

Duboko je udahnuo. Zaustavio je disanje i krenuo u obilazak zidina. Čvršće je prihvatio remenje školskog ruksaka, a krijesnici su mu uglas recitali “Svatko nosi svoju muku.”

Pognut pod svojim teretom, Slaven se približio teškim, poluotvorenim vratima utvrde.

Krijesnici su mu došaptavali kako se nalazi u srcu Sova planine, u podnožju grada kneginje Sunčanice. Slaven se potpuno pritajio. Nedaleko od njega jedan je starac sitne komadiće drva slagao u znakove. Začuli su se koraci, a zatim i duboki glas: “Sedeslave, što danas zapisuješ?”

Starac, koji se po svoj prilici nazivao Sedeslav, zadovoljno je odgovorio: “Zdrav bio, Mironjo. Pišem o vilama suđenicama koje su pohodile Sunčaničina novorođena sina Zorana. Bogato su ga obdarile: prva razumom, druga hrabrošću, a treća brojnim potomstvom koje će nas izbaviti iz ove mračne Sova planine i odvesti nas u bijelu zemlju gdje ćemo biti sretni i zadovoljni.”

Mironja je važno klimnuo glavom i baš kad je htio nešto dodati, Slaven je kihnuo. Kako je kihnuo, udario je kamene oblutke, do tada čvrsto stisnute u šakama. Svijet se zaljuljao pod njegovim nogama, a zrak se učinio izmiješan s oblacima. Dok je nestajao u bijeloj izmaglici, uspio je osluhnuti ciku krijesnika i zveket oružja koji je dopirao iza poluodškrinutih vrata silne utvrde.

* * *

Slaven se nalazio u Tvrđi, na istom mjestu na kojemu je poželio biti stanovnikom svijeta bez škole. Kamenice je još uvijek snažno stezao u šakama. Obris glazbene škole nejasno su se razaznavali. Tvrđu je već zavijao mrak. Osvjetljavala su je svjetla s prozora i rijetki automobili.

Naglo mu je postalo jasno da je počinio još jedan prijestup: dopušteno vrijeme večernjeg boravka vani odavno je isteklo. Trčeći kući, znao je kako se nalazi usred jednog od životnih problema: mama neće prihvatiti ni jedan od izgovora koji bi do kuće mogao smisliti. Znoj ga je oblijevao i za tijelo mu lijepio majicu s preslikačem New Yorka. Teta Nada bi ga sada sigurno podsjetila da su najgore muke one u kojima si uvijek sam. Nije li tako nešto rekao i Clint Eastwood? Hm, ovo je zacijelo jedna od najgorih muka. Posvuda je opasnost, a on je potpuno sam.

Krijesnici su šutjeli, a Slavenu se činilo kako šutnjom potvrđuju ovu istinu. Posve su se primirili i nisu odgovorili ni na jedno njegovo pitanje: “Što sada učiniti?”

Slaven mami do sada nije lagao. Ne zato što možda nekada ne bi htio ponešto prešutjeti ili malo preinačiti, nego jednostavno zato što on nije znao lagati.

Oprezno je otključao vrata i provirio u dnevnu sobu. Mama je sjedila pred televizorom s telefonom u jednoj ruci i daljinskim upravljačem u drugoj. Njegov dolazak gotovo nije primijetila. Tek kada se nakašljao, poskočila je i povikala: “Dobro, gdje si do sada?!”

Njujorška majica je u predjelu srca vidno pulsirala i otkrivala uzburu koja se pod njom događala. Slaven je pomislio: “Kao i uvijek, sve zna. Netko joj je već dojavio za jedinicu iz oprašivanja, ali i za krijesnike, močvaru, Sedeslava, Sunčanicu i Zorana.”

“Znaš li ti uopće što se dogodilo?” upitala je mama.

“Znam, kako ne bih znao? Dobio sam jedinicu iz oprašivanja.”

Krijesnici su zacičali: “Jedinica... hi-hi-hi... Iz oprašivanja.”

Slaven se nakašljao i žurno nastavio: “Ponavljali smo gradivo iz prošlog razreda i ja... nisam znao...”

Mama je i dalje netremice zurila u ekran: “Srušeni su blizanci u New Yorku. Možda smo na pomolu novog rata, a od tebe ni traga ni glasa!”

Zabrinuto se okrenula prema Slavenu: “Nije li te slučajno netko napao?”

Krijesnici su se oglasili u zboru: “Napali su nas! Napali su nas!”

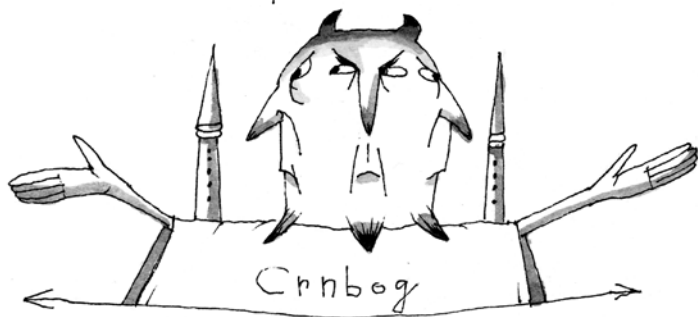
Slaven je pomislio na događaje sa Sova planine i nesigurno promucuo: “Ne. Zapravo, ja sam malo udarao o kamenice i, znaš...”

Mama uzdahne: “Kamenice? Zbog tvojih igara pogubit ću i ovaj jedan jedini preostali živac. Hajde večerati i u krpe.”

Sljedeći trenutak kažiprst je uspravila prema televizoru i posebnom izdanju vijesti. Slaven je gutao zobene pahuljice. Nastojao je biti što tiši i što neprimjetniji. Ove je večeri posve izvjesno znao kako uvijek nastradaš od onoga čega se ne bojiš.

Urota bjesova

skup mračnih sila

Bjesovi
Fuj, Fuj, Fuj

Morana

Jutro je počelo novom brigom – kamo s čarobnim kamenicama?

Slaven ih je pomno mjerkao, vagao, čak ih je i uhu prinosio ne bi li otkrio neki zvuk koji mu je promaknuo. Na kraju je zaključio kako ih je najpametnije držati uvijek uza se, ali razdvojene. Oprezno ih je spustio u školski ruksak, svaku u poseban pretinac.

Osim kamenica, mučila ga je i pojava čudnih bića, nepredvidivih krijesnika. Pretražio je cijelu sobu u potrazi za njihovim skrovištem, ali toga jutra od krijesnika nije bilo ni traga ni glasa. Prelistao je sve kućne enciklopedije u potrazi za objašnjenjem njihova imena, no i ta je potraga završila neuspješno. O krijesnicima knjige nisu bilježile ni jednog jedinog slova. Pomislio je kako su mu se krijesnici i cijeli događaj sa Sova planine samo pričinili.

Zamišljeno je promatrao ruksak. Svaku novu ideju o tome što se uistinu dogodilo prekidao mu je eho poznatih rečenica tete Nade koje su mu se mozgom vrtjele kao dosadan propagandni džingl: “Što veće blago, to veći teret, što veće blago, to veći teret, što veće...”

Kao i svakoga dana, na vrijeme je krenuo u školu. Napuštajući zgradu, naletio je na Iris. Oslonjena na zid njegove zgrade, izgledala je baš kao da njega čeka.

Još jednom ju je pomno promotrio i pomislio: “Učinilo mi se. Zašto bi me čekala? Iako sjedi dvije klupe dalje od mene i u istoj glazbenoj školi uči svirati glasovir, nikada se nismo družili. Hmmm, da, dva puta smo odigrali par kompjutorskih igrice, ali nismo slavili rođendane, nisam joj se upisao u leksikon, nikada joj nisam posudio bilježnicu iz engleskog koja je obišla sve u razredu... Čak

sam i dvoranu napustio za vrijeme njezina posljednjeg koncertiranja. Ne, ona je zacijelo posve slučajno naslo-njena na zid moje zgrade.”

Krenuli su prema školi, ali nisu prošli ni prvi stambeni blok, a Iris je već progovorila: “Vidjela sam te!”

Slaven ju je oprezno pogledao: “Je li? Pa što? Vidio sam i ja tebe. Evo, gledam te i sada.”

Iris je lukavo zaškiljila: “Vidjela sam te jučer, u Tvrđi.”

Slaven se prvo sledio, a zatim i nakostriješio. Osjećao je kako mu se ježi svaka novonarasla dlačica na rukama i nogama: “Ti? Mene? Luda si! Jučer nisam bio u Tvrđi!”

Jedva dočekavši, Iris je stala vikati: “Jesi! Pet minuta prije mene si izišao iz glazbene škole, neko vrijeme si sjedio uz Spomenik kugi i promatrao onog zlatnog goluba na vrhu spomenika.”

“Zar je sjedenje uz spomenike zabranjeno?”

“Nije, ali je zabranjeno ono što se poslije dogodilo.”

“Poslije? Ne znam o čemu govoriš.”

“Govorim o onome što si učinio prije negoli se začulo – kraš, tres, bum!”

“Trabunjaš bez veze.”

“Kraš, tres, bum! Jasno sam čula, ali i vidjela.”

“Nisi mogla ništa vidjeti.”

“Osim da si se ti pretvorio u ništa!”

Slaven je osjetio kako blijedi, zatim crveni, pa opet blijedi: “Psssst, što je tebi? Želiš li to možda rastrubiti cijelom svijetu?”

Iris je jedva dočekala: “Neću nikome reći ni slova, časna riječ, samo ako me povedeš! Pokaži mi kako nestaješ!”

Slaven je pokušavao sročiti uvjerljivu ispriku. Odugovlačio je s odgovorom, ali je naposljetku procijedio: “Sve što mogu učiniti je pokazati ti kamenice.”

Osjetio je komešanje u ruksaku i šaputanje krijesnika: “Tajne se ne odaju.”

No, za uzmak je bilo prekasno. Iris se umiljato smiješila. Zadovoljno je trljala ruke: “Ništa drugo nisam ni tražila. Rado bih ih pogledala.”

Zastali su u obližnjem parku i tek što je izvadio kamenice iz ruksaka, Iris ih je zgrabila i zalupala: “Leti, leti ptico mala... fijuuuuuu...”

Slaven joj je poželio oduzeti svoje čarobne kamenice. Približio se Iris i jednom je rukom dotaknuo po ramenu. Zaustio je izreći upozorenje, ali riječi su nestajale negdje u njegovom grlu. Unaokolo se pojaviljivala poznata izmaglica, a zatim i daleka, čudna tišina.

* * *

“Čemu nasilje?” piskutavim je glasom pitala Iris pridižući se sa zemlje.

Nesretno je pregledavala odjeću uprljanu lišćem i blatom. Nastavila je uvrijeđenim tonom: “Može te biti stid, neka znaš. Osim toga, reći ću cijelom razredu kako si ti jedna obična škrtica, i lakomac. Misliš da su tvoja dva kamenčića cijela planina, pih... kada bolje razmislim, ne želim ih više nikada vidjeti!”

Slaven nije odgovarao. Pomno je promatrao okoliš. Pokušavao ga je prepoznati i doznati nalaze li se na Sova planini. Učinilo mu se kako su sada puno bliže močvari; točnije, u njezinom samom srcu. Okrenuo se prema zapadu i ugledao Sova planinu daleko na obzoru. Utvrda kneginje Sunčanice izgledala je kao zamak izgrađen od lego kocaka – sićušan i nestvaran.

Iris je veselo zapjevala: “Tko se boji vuka još, tri za groš, tri za groš, vuka se ne bojim ja, tra-la-la-la-la. Ja sam hrabra, hraabra, nikog se ne bojim ja, tra-la-la-la-la!”

Slaven joj je uputio ubojiti pogled: “Hoćeš li, molim te lijepo, prestati? Moraš li izvjestiti baš sve divlje zvijeri o našem dolasku? Drugim riječima, želiš li biti obrok jednoj krvoločnoj zmijurini, ili, možda, sovuljagi?”

Njegove riječi su bile učinkovite. Irisinu prisutnost odavalo je još samo tiho šmrcaje.

Umjesto Iris, oglasili su se krijesnici: “Oprez, banuli ste na skup mračnih sila.”

Iris se ukočila: “Tko je sada to?”

Umjesto Slavena, oko odgovora su se potrudili krijesnici: “Mi smo dobri duhovi Slavenova doma. Šuti, mala! Brbljanjem ćeš na sve nas navući sile zla.”

Krijesnike je u objašnjavanju zaustavio zvuk mračnih glasova. Jedan od glasova izdvajao se svojom metalnom bojom koja je močvaru presijecala poput oštrice mača: “Čujte me bjesovi, divovi, nakaze i zli duhovi!”

Krijesnici su zacijukali: “Jao, to je Crnobog – vladar mračnih sila podzemlja!”

Crnobog je urlao: “Danas vam naređujem novo zlodjelo!”

Grozna žena bubuljičava nosa vrištala je nošena iznenadnom srećom: “Mmmmmm, mljac, zlodjelo, mmmm, jedva dočekah!”

Krijesnici su drhtali: “Zla Morana. Čuvaj se, Slavene!”

Slaven je primaknuo uho krijesnicima: “Tko je Morana?”

Krijesnici su potihom odgovarali: “Moranu nazivaju i Babom Rogom. Ona je Crnobogova najvjernija pomoćnica.”

Slaven i Iris su se uhvatili za ruke gotovo prestavši disati. I bjesovi su se primirili. U očima im se čitala glad za zlodjelima gospodara Crnoboga, okrutnog vladara podzemnoga svijeta.

Crnobog je poskočio i kao žeravica zacvrčao: “I sami znate kakvo zlo se za nas sprema: Sunčaničinu sinu Zoranu Svarog je uputio vile suđenice s bogatim darovima.”

Slaven je upitno pogledao krijesnike, a oni su mu došaptavali svejednako drhtureći: “Svarog je bog dobrote. Jači je od Crnoboga, ali ponekad ne prepoznaje njegove urote.”

Bjesovi i nakaze su vrištali: “Je, je, fuj, fuj, fuj, ma što fuj – stoput pljuj, pljuj, pljuj!” Crnobog je važno nastavljao: “Suđenice su Zoranu prorekle brojne potomke koji će sve ljude sa Sova planine odvesti u novu zemlju punu sunca.”

Baba Roga je na ove Crnobogove riječi zakriještala: “Koga ćemo mi tada moriti? Kome ćemo tada zli biti?”

Zloće i zločice su se u vihoru nadvile nad mračni skup. Spiralnim tijelima su podizale oblake uskomešane prašine. Crnobog je bijesno urlikao: “Što nam je činiti? Pitam vas: što nam je činiti?”

Močvara je brujala ispunjena jekom jezivih glasova nakaznih stvorenja: “Moramo ih zaustaviti! Nikamo se oni neće otputiti.”

Crnobog je podigao uvis lijevu ruku. Urlici su jenjavali, a zatim je nastupila potmula tišina. Crnobog se okrenuo Babi Rogi: “Tebi kao najzločestijoj, tebi kao najotrovnijoj, dajem svečani zadatak – zatri trag Sunčanici, ne dopusti joj dojiti i proročanstvo suđenica se neće ostvariti!”

Bjesovi su se na Crnobogove riječi uhvatili za ruke i zapjevali: “Zoran bez majke koja nad njim bdije za nas opasnost više nije!”

Baba Roga je važno trljala dlakavu bradu: “Crnobože, imam plan.”

Zlice su vrištale: “Plan! Plan! Morana ima plan!”

Morana je mirno mudrovala: “Dovabit ću vojvodu Zlomira.”

Na njezine riječi, bjesovi su jecajući počeli zavijati: “Treba dovesti Zlomira”, a Morana je nastavljala: “Činima ću ga zaluditi.”

Bjesovima su se pridružile i ostale zlice: “Hi-hi-hi... zaluditi Zlomira...”

Crnobog je naglas razmišljao: “Zlomir će Sunčanicu uzidati u svoj dvorac i Zoran će ostati bez majke!”

Na sve rečeno Morana je snažno uzviknula: “Hura!”

Načinila je nekoliko akrobatskih okreta unaprijed i unazad, podigla vjetar i uz fijuk poskočila visoko u zrak. Kako je od zemlje odskočila, pogled joj se prikovao uz dva nepoznata stvorenja, Iris i Slavena. Lice joj se izobličilo od užasa, a potom i bijesa. Kažiprst je uperila u Slavena i Iris: “Uljezi!”

Slaven je nastojao biti brz. Snažno je udarao kamenicom o kamenicu. Dospio je vidjeti bjesove kako se okreću spremni za napad, a zatim ga je obavio gusti dim. Iris ga je držala za desni rukav, krijesnici su drhturili, a zlotvori su se primicali i postajali sve bliži.

* * *

Iris i Slaven stajali su zadihani i izgrebene usred školskog igrališta kojim se razlijevao nervozan zvuk zvona. Bez riječi su se pogledali i istodobno pojurili prema školi. Uletjeli su u posljednji trenutak prije zaključavanja školskih vrata. Dežurni učenik već je pripremio veliki ključ kojim je kanio zaključati ulazna vrata.

Pred vratima učionice iz zemljopisa Iris i Slaven gotovo su se sudarili sa Šaruljom, učiteljicom zemljopisa. Slaven je pokušao ublažiti ovo kašnjenje jednim od isprobanih trikova – ljubaznim pozdravom: “Dobar dan, nastavnice Šarčević!”

Šarulja mu se već nasmiješila, kad se naglo trgla i strogo dodala: “Ma, gdje ste vas dvoje? Niste li se možda zaljubili? Vidi ih samo kako su blatnjavi.”

Iris je, kada god to ne treba, snažnija od lokomotive i brža od zrakoplova. Još uspuhano, naglašavajući svaku

riječ, važno je odgovarala: “Mi smo upravo stigli sa Sova planine, i to pomoću dvije čarobne kamenice. Tamo je, znate, prava urota... no, ne brinite, mi smo za urotu na vrijeme doznali, na nju su nas upozorili krijesnici...”

Slaven ju je udario laktom među rebra: “Nastavnice Šarčević, bili smo u knjižnici potražiti knjigu o najznačajnijim planinskim visovima. Željeli smo Vas iznenaditi referatom na tu temu.”

Šarulja ga je upitno pogledala: “Je li? Tko bi rekao? I, koju ste knjigu posudili tako blatnjavi?”

Slaven je i nadalje ustrajavao u laži: “Znate, knjigu možemo posuditi tek za dva dana. Danas smo je tek, kako se ono kaže...”

Iris mu je pomagala: “Bezecirali!”

Šarulja ih je gledala s osmijehom: “Mislite reći, osigurali. No, dobro, golupčići. Dakle, očekujem vas s referatom.”

Slaven se umorno bacio u školsku klupu. Uvijek se smijao na teta Nadino ponavljanje kako je škola pravi odmor u odnosu na životne probleme. Sada je uvidio – bila je u pravu. Što je škola u odnosu na bjesove, Crnoboga, Babu Rogu i onu groznu urotu? Još kada bi se riješio Iris, škola bi ponovno postala mjestom odmora.

S naporom je zaškiljio u smjeru zemljopisne karte. Iris je štucala. Jasno, od djevojčice se ništa drugo nije moglo ni očekivati negoli privlačenje pozornosti. Sada je istodobno i štucala i kašljala. Nastojao je razaznati o kojem kontinentu Šarulja govori. Iris je podigla ruku i zamolila dopuštenje za izlazak iz učionice. Zatvaranje

vrata popratila je pravilna izmjena štucanja, kašljanja i kihanja. Kako nastavu nije uspijevao pratiti, Slaven se posvetio proučavanju atlasa. Neko vrijeme ga je prelistavao, a potom ga je razočarano odložio. Pomislio je: “Niti svjetske karte nisu ništa posebno. Na njima čak nije ni ucrtana Sova planina, za koju potpuno izvjesno znam kako postoji i o čijem postojanju svjedoče naslage neosušenog blata po mojim trapericama.”

Kao da su ga čuli, krijesnici su se oglasili iz ruksaka: “Hej, domaćine, i ti ćeš odrasti, a tada ćeš svima pokazati što i kako valja činiti. Čak i kako atlasu trebaju izgledati.”

Panika pod velikim odmorom

Sati su se vukli kao vagoni teretnog vlaka, sporo i monotono. Slaven je jedva dočekaao veliki odmor, posebno nakon što je na satu povijesti rekao kako je Amerika

otkrila Kolumba. Jedina sretna okolnost bila je što je nakon njega odgovarao Borko.

Na pitanje što je povijest, Borko je čak i imao točan odgovor: “Povijest proučava društvo, počevši od pojave čovjeka i prvih država pa sve do...”

Po strogosti čuvena Višeglava činila se zadovoljna Borkovim odgovorom. Istina, Borko nije dospio navesti kako povijest bilježi ratove, imena vladara, i bitke za vlast, ali ga je Višeglava sljedećim pitanjem: “A što je poslije?” kanila navesti upravo na takav odgovor.

Borko je čak i razmislio. Točnije, razmišljao je pola minute, a potom je izgovorio nedužnim glasom: “Sljedeći sat je matematika.”

Višeglava je probljedjela: “Nečuveno! Kakva drskost! Nečuveno!”

Slaven nije podnosio nepravdu, a kako je Borkovu jedinicu držao rezultatom nesporazuma, ona ga je činila dodatno nezadovoljnim. Kad je zvono označilo kraj Borkovim mukama, Slaven je svježi zrak potražio uz otvoreni prozor. Iris mu se, naravno, već nalazila za petama. Njezinim pitanjima o Sova planini, kneginji Sunčanici i vojvodi Zlomiru, činilo se, nije bilo kraja.

Iako je uvijek kada bi mu postavili pitanje: “Što ćeš biti kada odrasteš?” odgovarao: “Pustolov!”, Slaven sada nije imao volje za nastavak ove pustolovine. Stoga joj je odgovorio: “Znaš što? Ti nisi dosadna kao muha, ti si dosadna kao roj muha!”

Iris ga je bijesno pogledala i uvrijeđeno se okrenula. Već tada je mogao posumnjati kako je na pomolu nova neprilike. Irisin bijes je mogao donijeti samo jedno – cijeli niz novih nevolja.

* * *

Slavenu je velikoodmorska strka u potpunosti odgovarala: dok su drugi bili zaokupljeni druženjem, on je nastojao razumjeti prethodne događaje. Nakon nekog vremena, iz razmišljanja ga je prenula spoznaja o prenaplašenoj tišini. Poput svakog pravog pustolova, Slaven je znao kako je najopasnije upravo zatišje bez zvukova, jer nakon njega u pravilu slijedi oluja. Rukom je dotaknuo džepove htijući provjeriti stanje svoga blaga, kamenica. Istodobno se prisjetio kako ih je za vrijeme sata hrvatskog jezika odložio u ruksak. Odjurio je do svoje klupe i – po tisuću i prvi put u ovome danu – ostao bez daha: kamenicama nije bilo ni traga. Nestale su, isparile, naprosto – iščezle! A s njima i, pogodit ćete tko – nevjerojatna Iris. Trčeći uz stube provjeravao je svaki kutak škole, ponavljajući svoju omiljenu rečenicu: “Ni u snu ne popuštaj u oprezu!”

* * *

Slaven je sustigao Iris pred vratima ženskog zahoda. Ali, kako? I, je li je sustigao ili ga je ona svojim pojavljivanjem iznenadila?

Iris se pojavila u oblaku dima. Skamenjeno je stajala čvrsto držeći čarobne kamenice. Lice joj je odražavalo zbunjenost koju je i Slaven osjetio po prvom povratku sa Sova planine.

*

Koristeći Irisinu zbunjenost, Slaven joj je kamenice preteo iz zgrčenih šaka, a potom je dao maha bijesu: “Ako želiš rat, imat ćeš ga! Ti si jedna razmažena bezobraznica. Ti si...”

Irisin pogled prazno je lutao daljinom: “Stigla je. Vidjela sam je.”

Je li Slaven osjećao ljutnju? Svakoga trenutka, umjesto na Iris, ljutio se sve više na samoga sebe. Najradije bi je zaboravio i nikada joj se više ne bi obratio. Umjesto toga, radoznalost je bila jača i začuo je samoga sebe kako postavlja pitanje: “Koga si vidjela, i gdje? Govori!”

Iris je počela tajanstveno šaputati. Na Sova planinu vratila se točno u trenutku u kojemu su se bjesovi i zli duhovi razbježavali močvarom. Neki su se skrivali pod grmlje rakite, drugi u žilj topole, treći u močvaru, a Crnobog se pretvarao u maglu koja se zavljučila u gustu krošnju stare bukve. Magla je prekrivala bukvu sve dok je nije posve obgrlila. Crnobog je, ušuškan i prekriven maglom, zaspao i glasno zahrkao.

Doznala je kako Baba Roga-Morana ljeti stanuje u potpunoj tmini dubokog gliba. Ondje provodi vrijeme smišljajući zla ljudima. Često se prerušava u bezazlene starice i izgledom zavarava one koji o njoj znaju pravu istinu. Ovoga puta je izabrala lik sitne starice, babe Stane, skupljačice bilja s ruba šume Stanoče na Sova planini.

Iris se prisjetila kako je vidjela i vojvodu Zlomira koji je posjetio Babu Rogu u njezinom novom domu – kolibi babe Stane. Priljubljena uz drveni zid kolibe slušala je Zlomirovu jadikovku zbog grada koji mu se noću razrušava. Baba Roga mu je savjetovala neka prinese žrtvu zlim duhovima. Tada bi vradžbina zaustavila rušenje grada ako bi Zlomir oteo Sunčanicu i uzidao je u zidine Orlova Gnijezda.

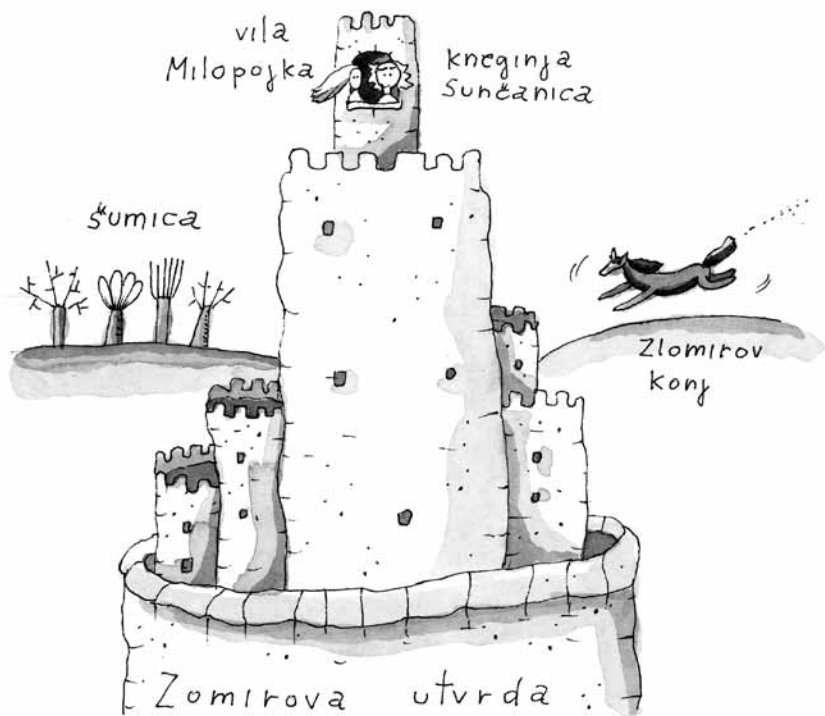
Iris je zastala s pričom. Ježila se na prisjećanje Zlomirove otmice kneginje Sunčanice.

Kako nije uspijevala obuzdati drhturenje, Iris je naposljetku zaplakala: “Moramo nekako pomoći Sunčanici. Što ćemo učiniti, Slavene? Imaš li neko oružje? Ili druge čarobne predmete?”

Slaven je već za Irisina izlaganja donio odluku. Ovo vrijeme nije bilo pogodno za ljutnju. Pomirljivo joj je stavio ruku na rame i usmjerio je prema razredu: “Što je bilo, bilo je. Prestani plakati. Vratit ćemo se na nastavu, zatim ćemo otići kućama, napisat ćemo zadaće, dobro ćemo se odmoriti i sutra, prije škole, krenuti za Orlovo Gnijezdo. Dajem ti riječ.”

Iris se primirila. Utišao se i Slaven. Sjedili su u školskim klupama mučeni brigama. Oboje su spoznali kako i čarolije imaju svoju mračnu stranu. Ni pustolovine više nisu ono što su nekad bile.

Odlazak u Orlovo Gnijezdo

Kao u svim dobrim vestern filmovima, odlazak u Orlovo Gnijezdo, grad vojvode Zlomira, dogovoren je točno u podne. Ovoga puta, Slaven je osim školskih knjiga i čarobnih kamenica ponio i pribor koji svaki pustolov

nužno mora posjedovati. U omanjem zavežljaju nalazili su se mobitel, čekić, uže, nekoliko udica, alkohol za previjanje rana, zavoj, zviždaljka i jedan nožić. Kao po dogovoru, i Iris je ponijela nešto što bi im moglo biti korisno – MP3 player.

Sakrili su se u ulaz Slavenove zgrade. Držeći se za ruke, posve ozbiljnih i zabrinutih lica, kucnuli su kamenicama. Dok su nestajali u maglenom oblaku, za njima su još neko vrijeme odzvanjale Irisine riječi: “Kamenice, ponesite nas do Sunčanice!”

* * *

Slaven i Iris ležali su na leđima. Teški plastovi sijena pritiskali su im utrnule udove i otežavali disanje. Odmah do njih neka je životinja rzala, njištala i toptala teškim kopitima. Provirivši, Iris je zavrištala: “Mi smo u spavaonici krave. Slavene, diži se, krenula je prema nama. Pojest će nas!”

Slaven je prvo pozvao krijesnike, pokušavajući doznati kakva opasnosti prijete Iris. No, krijesnici su mirovali. Kada se, naposljetku, uspio uspraviti, dograbio je čekić, pripravan braniti Irisin život. Odbrojivši do pet, iskočio je iz zaklona i snažno zamahnuo čekićem. Nekoliko trenutaka je tako u čudu stajao, a zatim je s olakšanjem zaključio: “Kakva krava? To je konj. Hmmm, nalazimo se u staji. Ne boj se, ni krave ni konji ne jedu ljude.”

Spremio je svoj čekić i pažljivo promotrio konja. Dok je promatrao konja, nastojao je ne osvrutati se na podrugljiv podsmijeh krijesnika. Njih je prepustio bujici Irisina bijesa.

Konj je potpuno nezainteresirano žvakao sijeno. Bio je to rasan vranac grive upletene u pletenice. Slaven ga je nekoliko puta obišao, a zatim je zastao. Primijetio je kako mu se na butinama nalazi žig ili, kako bi to rekla djeca iz njihove škole – tattoo u obliku nekog čudnog znaka nalik slovu Z. Nedvojbena, nalazili su se usred Orlova Gnijezda, a pred njima je konj vojvode Zlomira dokono žvakao sijeno.

Zlomirov grad sastojao se od brojnih kula opasanih debelim zidom. Iako je Orlovo Gnijezdo ostavljalo dojam dobro branjene utvrde, neke su kule, gotovo potpuno srušene, stvarale dvojbu i sumnju u neosvojivost ovoga zdanja.

Slaven se okrenuo Iris koja se još uvijek objašnjavala s krijesnicima. Prekinuo ih je u prepirci: “Jeste li u stanju krenuti u izviđanje?”

Iris je zatreptala: “Možda sam nešto krivo shvatila? Zar mi ne izviđamo upravo sada?”

Slavena je već nosila pustolovna groznica. Ipak, uspješno se obuzdao: “Svako izviđanje zahtijeva pomno planiranje. Ako zajedno krenemo obilaziti Orlovo Gnijezdo, obilaziti ćemo ga do sumraka.”

Nije čekao Irisin odgovor nego se prignuo zemlji i vrhom pruta skicirao tlocrt Zlomirova grada: “Razdvojimo li se, možda uspijemo proći neprimijećeno.”

Iris je važno uzvratila: “Ti kreni u desno krilo grada, a ja ću obići lijevo.”

Krijesnici nisu bili uvjereni u valjanost toga plana: “Mi bismo kući!”

Slaven se nije osvrtao. Iz spremnika s ratničkim pomagalima posegnuo je za zviždajkom i predložio Iris: “Vrijeme povratka označit ću zviždukom.”

Iris se pokazivala sve boljom saveznicom. Činilo se da je pod svaku cijenu odlučila ustrajati u oslobađanju Sunčanice: “Ništa ne brini. Na ovom istom mjestu bit ću i prije zvižduka.”

Sumnjičavo je pogledala u smjeru Zlomirova konja. Konj je zarzao, a Iris je dodala: “Valjda me ovo čudovište neće pojesti.”

Nakon što su se rukovali, kao što su to običavali vidjeti u akcijskim filmovima, krenuli su svako u svome smjeru. Iris je samu sebe ohrabrivala: “Neustrašiva sam... neustrašivo hrlim u u opasnost... neustrašiva sam...”

* * *

Tek po sijenu koje je nestalo ispred Zlomirova konja Slaven je zaključio da je od odlaska u izviđanje proteklo podosta vremena. Iz ruksaka je izvadio pustolovni zavežljaj, a iz zavežljaja čarobne kamenice. Zadržavajući dah pritajio se u sijenu. Još nije bio siguran je li ga jedan od Zlomirovih pomoćnika pratio. Iako je primjenjivao špijunska pravila, bio je uplašen.

Slavenovo su prisluškivanje prekinuli udarci koji su pristizali sa svih strana. Prije negoli se spretno izmakao i zauzeo karataški gard prve kate, pomislio je kako su krijesnici danas već drugi put zakazali. Ispustio je bojni poklič i zastao – Iris je žmireći mahala grabljama. Udarce koje je primio uputila mu je njegova saveznica Iris. Doimala se pomalo nestvarno, sa školskom torbom

na leđima i novim oružjem u rukama izgledala je kao neki čudan pauk. Slaven je pokušavao doći do daha: “Što ti je? To sam ja! Ili si možda i ti postala Zlomirova pomoćnica?”

Prepoznavši ga, Iris se još jednom osvrnula oko sebe i prestrašeno promucala: “Bjež’mo, bjež’mo... tu je bio on... hranio je ovo čudovište... sigurno me vidio...”

Vrata su zaškripala, krijesnici su zavrištali, a iza otvorenih vrata promolilo se dnevno svjetlo i dugačka sjena Zlomirova pomoćnika. Iris se na protivnika obrušila svojim primitivnim oružjem, a Slaven je, ne uspijevajući smisliti ništa učinkovitije, iz sve snage potegnulo Zlomirova konja za rep. U buci koju su proizvodili konj, pisak zviždaljke, cika krijesnika i Irisino zapomaganje, Slaven je uspio zakuckati čarobnim kamenicama. Osjetio je kako ga Iris hvata za ruku, a zatim i vrtoglavicu bestežinskog stanja.

* * *

Slaven nije znao kako se padobranici osjećaju nakon ateriranja na zemlju, ali je dobro osjećao bolove od najnovijeg prizemljenja. Gdje li se nalazio? Slavine, ručnici i kada u kojoj je ležao, mogli su značiti samo jedno – Slaven se nalazio u kadi nepoznate kupaonice.

Iris je čučala uz kadu i šaptala: “Ja bih svojoj kući, svojoj dragoj kućici!”

Shvatio je: kamenice su ispunile Irisinu želju i vratile ih kući. Točnije, Irisinoj kući. Ali kako baš u kupaonicu? Je li moguće da je ženski mozak njegove pustolovne prijateljice usred najžešće bitke poželio biti u kupaonici?

Slaven je i prije znao kako nikada neće razumjeti žene, ali da ih baš toliko neće razumjeti, to ipak nije znao. Odmahnuo je rukom i odlučio krenuti u akciju. Za početak, valjalo se izvući iz ovog nedostojnog položaja.

Iris je bila brža. Posve pribrana, stajala je pred ogledalom i pomno promatrala svoj odraz. Okrenula se prema Slavenu i progovorila izvještačenim glasom kojim je valjda imitirala mamu: “Što kažeš? Misliš da bih trebala obući onu crvenu haljinu?”

“Mislim da se trebaš ubrzati ako želiš stići u školu!”

“Tako se ne razgovara s budućom zvijezdom!”

“Zvijezdom?”

“Ja ću imati bend, vrlo popularan. Svirat ću na koncertima i mijenjati odjeću za svaki nastup.”

Slaven je još jednom zaključio kako zaista nikada neće razumjeti žene. Zatim je slegnuo ramenima i žurno se uputio prema izlaznim vratima. Iris se nije ni potrudila sustići ga. Istodobno je mijenjala ukosnice, gladila nakostriješenu mačku Mazu i poravnavala odjeću. Povrh svega, pred izlaznim ga je vratima odgurnula u stranu i požurila se prva istrčati na stubište. Slavena je zasmetalo što je Iris u svemu, čak i u nehatu, željela prednjačiti.

Slaven joj je doviknuo: “Halo, a zaključati?”

Iris se, zaustavljena Slavenovim povikom, posvetila pretraživanju džepova: “Nema ih.”

“Koga nema?”

“Ključeva, koga drugog ne bi bilo?!”

“Kako nema? Gdje si ih mogla staviti?”

“Joj, ostali su kod one nemani!”

“Kakve nemani?”

“Znaš, kad sam se bojala da će Zlomirov konj pojesti, ja sam ga pokušala uspavati ključevima.”

“Uspavati?”

“Onako kako to rade mađioničari.”

“Znaš što? Konji ne jedu ljude, ali meni je doista žao što te Zlomirov konj nije progutao.”

Iris je prkosno podigla glavu: “Barem bi pojeo pametnu osobu.”

Sljedeće sekunde je tulila: “Aaaaa, moja pjevačka karijera je uništena... buuuu... Što ću reći mami? Priprijetila mi je: još jedan nestašluk i ništa od benda.”

“Na žalost, to ćeš morati smisliti sama.”

“Sve što je teško moram sama.”

“Ma što si teško učinila? Nemaš bend, a zapomažeš nad pjevačkom karijerom.”

“Tko je hipnotizirao konja? Sama samcata sam mu mahala pred očima.”

“Znaš što? Imaš sve šanse da na tebi isprobam jednu brzinsku hipnozu.”

Iris je posjedovala još jednu žensku osobinu: brige je zaboravljala jednakom brzinom kojom ih je i proizvodila. Tako je i zbog gubitka ključeva bila nesretna punih sedam minuta. U osmoj joj je bilo važno nešto posve drugo. Zbacila je uvojak i otpočela s novom temom: “O ključevima ću misliti drugi put. Nego, jesi li što otkrio u Orlovu Gnijezdu? Reci, što si vidio... Gdje si bio?”

“U Zlomirovoj kuli.”

“Ma daaaaaj... Kakva je? Je li stravična?”

“Ne znam. Uostalom, kakve to ima veze?”

“Ima li nekog nakita, ukosnica ili stvari za mene?”

“Dosadna si! Zlomir čuva nešto puno važnije u tajnoj škrinji.”

“U tajnoj škrinji?”

“Zatekao sam ga kada je u nju spremao odjeću za vjenčanje sa Sunčanicom.”

“Mhm... To je prava dragocjenost, odjeća za vjenčanje sa Sunčanicom.”

“To nije sve.”

“Ne mogu vjerovati! Što je još u tajnoj škrinji?”

“Vilinsko ruho.”

“To nam treba. Vilinskog ruha se moramo domoći.”

“Da, ali sve je blago triput zaključano.”

U razgovor su se umiješali i krijesnici: “Bravu može otvoriti ruka poštene i časne žene.”

Iris je pobjedonosno pljesnula rukama: “Znam i čije se vilinsko ruho čuva u škrinji!”

Slaven je sumnjičavo pogleda. Očekivao je još jednu Irisinu izmišljotinu. No Iris je umjesto izmišljotine nastavljala iznositi novosti koje je sama doznala: “U najvišoj kuli Orlova Gnijezda pronašla sam vilu Milopojku. Što se čudiš? Vidjela sam ih obje, i Milopojku i Sunčanicu.”

Krijesnici su uzviknuli: “Vila Milopojka je nemoćna bez svoga ruha.”

Iris je potvrdila: “Sunčanica se ne želi udati za Zlomira, a Milopojka joj bez vilinskog ruha ne može pomoći.”

Slaven je glasno razmišljao: “Dakle, Zlomir je vili Milopojki oteo vilinsko ruho? Kako, nije mi jasno? Koliko znam, vile su jako moćne i smrtnici im ne mogu nauditi.”

Iris je ponosno izvadila MP3 player: “Sve sam zabilježila! Uspjela sam snimiti Milopojkinu priču dok je tješila Sunčanicu.”

Nakon kraćeg pritiskanja tipki MP3 playera, crveno svjetlo je zasvijetlilo, a njih dvoje su sa zanimanjem osluškivali tužne tonove Milopojkina glasa.

“Oduvijek sam se izdvajala od drugih vila po tome što sam bila prava skitnica. Moje sestrice su me molile neka ne lutam močvarom, a ja sam bila najsretnija upravo u svojim samotnim lutanjima.”

Drugi glas je pripadao kneginji Sunčanici: “Draga Milopojko, znam kako je slobodno lutanje izazov. I ja sam mu se rado prepuštala. Tako me je Zlomir i ugrabio, ah, jadna li sam...”

Milopojka je progovorila, glasa slabašnjeg no prije: “Jednog ljetnog jutra odlučila sam se okupati u jezeru. Tek što sam zaplivala i prepustila se čarima vode, na obali sam ugledala Zlomira gdje skuplja moje vilinsko ruho, a zatim kako i odmiče s njim.”

Sunčanica je uzviknula: “I tebe je, znači, uhodio?! Uzeo ti je ruho. Je li te i zarobio?”

Milopojka je odgovorila tiho i tužno: “Nije bilo potrebno jer bez vilinskog ruha nemam vilinsku moć. Željela sam izbjeći prijekor svojih sestrica, odlučila sam sama povratiti ruho. Prikrala sam se Orlovu Gnijezdu i kada je pala noć ušuljala sam se u dvore. Tražeći ruho po dvoru

pronašla sam tebe, Sunčanice. Bez vilinske moći nisam uspjela povratiti svoje ruho, nego sam sada bespomoćna zatočenica ove mračne kule u kojoj tugujem iz dana u dan bivajući sve nemoćnija, starija i slabija.”

MP3 player je zakrčao, a krijesnici su se uskomešali: “Mi znamo kako se vila Milopojka može spasiti!”

Slaven i Iris su se u čudu pogledali dok su se krijesnici nadglasavali: “Čarobna travka odoljen može joj snagu povratiti!”

Neko vrijeme su razdragano uzvikivali: “Odoljen! Odoljen! Odoljen!”

Zatim su krijesnici vijećali, mudrovali, potom opet vijećali, a naposljetku su utihnuli i posve se primirili.

* * *

Slaven i Iris su sjedili u svojim klupama usred školske graje i mislili o Sunčanici i Milopojki. Čak su se i krijesnici prestali oglašavati. Mala družba bila je duboko zamišljena nad onim što je doznala i doživjela.

Ne zna se točno kakve su planove kovali, ali neki tvrde kako su se posljednjih dana posve izmijenili. Teret tajne koju su brižljivo čuvali učinio ih je starijima i odraslijima od njihovih vršnjaka.

Teta Nada bi ih sigurno razumjela. Razumjela bi i njihovu silnu želju za oslobađanjem Sunčanice i vile Milopojke. Kada bi se nalazila negdje u blizini, vjerojatno bi im u znak potpore prišapnula izreku o loncu: “Il’ loncem o kamen, il’ kamenom o lonac, loncu je teško svakojako!”